

Novel·la Exiliats, aventurers, mercenaris, un gran fresc del segle XVIII global

Ai dels vençuts!

Pintura a l'oli que recrea l'ambient popular del mercat del Born de Barcelona cap al 1775; es troba avui al Museu d'Història de Barcelona

MUHBA

JULIÀ GUILLAMON

Quan el 2012 es va publicar *Victus* ja es va anunciar que la història tindria continuïtat en una suite de novel·les d'aventures en diversos volums. Tot i que l'autor es reserva la possibilitat d'abordar les aventures de Martín Zuviria en la guerra de la independència americana, aquest llibre tanca la major part de línies obertes. L'element de fulletó d'aventures és només la carcassa dels llibres d'Albert Sánchez Piñol (Barcelona, 1965), des de *La pell*

freda (2002), i per sota hi ha un torrent d'idees filosòfiques, de teories antropològiques, d'interpretacions històriques i d'observacions sobre la naturalesa humana. Des d'aquest punt de vista el retrat ja és complet.

Després de vendre 250.000 exemplars, de promoure el llibre per mig món, en les setze traduccions que se n'han fet, i de vendre els drets per fer-ne una pel·lícula, Sánchez Piñol ha enllestit la història en un nou volum miscel·lani, una mica més breu que la història

mare, que sorprendrà els lectors. La primera i la quarta repeses ens duen a ambients exòtics: Carolina del Sud i Austràlia i donen al conjunt una amplitud i una simultaneïtat històrica molt aconseguida. En abordar la lluita dels indis americans amb els colons anglesos apareix l'antropòleg doblat de novel·lista d'acció. La lluita dels catalans el 1714 se situa en un pla global, gens banal, un nus d'influències, emmirallaments i trasplantaments culturals. Un llibert dels camps

d'arròs i un nano venut als indis són els protagonistes d'aquesta història, que és la més llarga i minuciosament ben explicada de les quatre. Després ve el capítol que tots esperàvem: una història d'exili i reagrupament, amb un gran personatge, el cap de miquelets Carrasquet, un d'aquells homes que es van quedar a la muntanya després de la guerra de Successió, i que, com molts catalans, va creure en la possibilitat de recuperar les llibertats de Catalunya fent costat a França en la guerra contra Felip V. Quan Espanya i França van pactar, va quedar amb el cul a l'aire.

En els dos episodis finals (a la

els presoners

El nucli dur de *Vae Victus* són un grapat de pàgines molt intenses que descriuen el país vençut, la repressió i l'alçament. I un episodi sensacional sobre la campanya de Navarra amb el rescat dels presoners que fa cinc anys que s'arrosseguen per les presons borbòniques.

cort de Prússia i a Austràlia) es perd una mica la continuïtat d'acció. El lector arribaria saturat de tanta guerra si no fos la traça a l'hora de plantejar la trama (*Victus* és una obra sobre un enginyer escrita per un enginyer) i la ironia. Una suite a l'alçada de les millors previsions. |

Albert Sánchez Piñol

Vae Victus

LA CAMPANA. TRADUCCIÓ AL CATALÀ DE XAVIER PÀMIÉS. 527/525 PÀGINES. 24.90 EUROS

Testimoni

Dolça França

ANTÒNIA JUSTÍCIA

"Els francesos dubten i estan en plena contradicció amb si mateixos entre la necessitat de prendre el camí del rigor i la racionalitat i l'afecció emocional a la *dolça França* i a un cert *art de vivre*". Un caràcter que resumia en un assaig el polític Dominique Moïsi i que ara recull el periodista Jordi Ferrerons (Barcelona, 1960) en el seu *Gracias Francia*, un llibre amb què el que va ser corresponsal de TV3 a París durant sis anys declara el seu amor incondicional al país veí, encara que amb una bona dosi de crítica.

Amb algunes pinzellades històriques –poques, ja que els principals exemples es prenen de l'actualitat amb què el corresponsal va coexistir–, el llibre tracta de fer justícia sobre la contribució dels francesos al global de la humanitat en aspectes culturals, polítics, econòmics, gastronòmics i educatius, desmuntant alguns clixés i estereotips al seu entendre poc afortunats, i que ajuden a entendre, en part, per què són com són. Algunes perles: "Organitzar protestes posa de bon humor els francesos" o "els francesos adoren guanyar, però com a francesos", afirmació que porta implícita múltiples matisos que van més enllà de l'eufòria i l'orgull patri.

Utilitzant com a fil conductor els set pecats capitals (orgull, ira, avarícia, gola, luxúria, mandra i enveja) –"a Espanya es tendeix a atribuir a França tota mena de pecats", explica

La baguet, tot un símbol

GETTY

Ferrerons–, *Gracias Francia* ajuda a contextualitzar i donar sentit a algunes de les reaccions que es van donar després dels atemptats del passat novembre a París, així com el paper capital que ha pres el país entre les principals potències mundials en la lluita contra l'Estat Islàmic. Ferrerons no abunda en aquesta qüestió –fa una breu referència a l'atemptat contra *Charlie Hebdo*–, però dóna elements per entendre per què una multitud es posa a cantar espontàniament *La Marseillesa* després de l'intent d'atemptat a l'estadi Saint-Denis, bastant impensable a Espanya.

Amb un discurs directe i estil pròpiament periodístic, aquest afrancesat confés culmina el seu homenatge a França amb 100 paraules, sense oblidar-ne algunes de tan identitàries del país com *amour* o baguet, dues per les quals un francès està disposat a morir, o més ben dit, a mossegar. |

Jordi Ferrerons

Gracias Francia

PLATAFORMA EDITORIAL. 175 PÀGINES. 17 EUROS